

Feitelikheden

Gelevert aan den heer van het Twikkeler 2 vimme dak, zegge twee vimme dakstroo, ontvangen den somma 7 gulden, voldaan den 6 september. J. Pooist

Den heer van Twikkel G.J. Schreurs van dekken op de Kooyer
den 9 augustus 3 daagen 2 gulden 25 c
den 16 den zelven 1 gulden 50 c
den 6 september hetzelfde 1 gulden 50 c
den 13 hetzelfde 3 gulden 75 c
te zaamen negen gulden. G.J. Schreurs

datum	aangever feit	naam overtreder	omschrijving bedreven feit
08-09-1845	M. Klein veldwachter	Jan Hendrik Leunk Stokkum nr 9	zijn broer vervoert kluin (brandstof) uit Stokkumerbroek met een wagen met 2 paarden
idem	idem	Hendrik ten Thijs Stokkum nr 43	zijn zoon berig gevenden met het bijeenzetten van schadden in Stokkumerbroek
idem	idem	erven Gerrit Greven Stokkum nr 99	knechten halen schadden uit Stokkumerbroek
idem	idem	J.H. Hungerink Stokkum nr 10	knecht haalt schadden uit Stokkumerbroek
idem	idem	Jan Hendrik Oolbrink Stokkum nr 8	vervoert schadden uit Stokkumerbroek met wagen en paard
idem	idem	Mannes Wevers Stokkum nr 18	zoon vervoert schadden uit Stokkumerbroek met kar en paard

In de jaren eenduizend achthondert en vijfenveertig den dertiende der maand september des namiddags omstreeks vijf uren verklaar ik Maarten Klein wettig aangesteld en beedigd veldwachter en politiebediende der gemeente Markelo kanton Goor arrondissement Deventer provinsie Overijssel op den eed bij den aanvang mijner bedienning afgelegd, mijne gewoone dienst verrigtende in het Stokkumerbroek gemeente Markelo ter vijligheid der markengronden toebehorende aan de markte van Stokkum en Herike, heb ik gezien en bevonden als dat Jan Hendrik Oolbrink van beroep landbouwer oud zeven en dertig jaren geboren en woonende te Stokkum gemeente Markelo nr 8, zich heeft schuldig gemaakt aan het laaden en vervoeren van het daar te leggestookenne schadden met een wagen met een paart bespannen en Willem Gerrit Wevers zoon van Mannis Wevers oud zeventien jaren van beroep boerwerker geboren en wonende te Stokkum bij deszelf ouders in huis gemeente Markelo nr 18, zich heeft schuldig gemaakt met een kar met een paart bespannen aan het laaden en vervoeren van schadden zoo als boven vernoemd hetwelke aan niemand geoorlooft is.

Alwaar ik van al het bovenstaande het tegenwoordig proces verbaal heb opgemaakt en getekend om te dienen en te gelden en waar zulks behoort ten dag en maand als boven.

M. Klein.

Deventer den 6 november 1845.

Aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het kanton gereg te Goor.
nr 223a

Ik verzoek UEd om naar aanleiding der klagten mij gezonden bij UEd missive van den 31 oktober jl in te lichten en kenbaar te maken of bij plaatselijk reglement dan wel bij marken of holtink resolutie verboden is om plaggen te steeken of brand te maken in den groengrond het Stokkummer broek genaamd en of er op het plegen daarvan boete is gestatueerd. De gewoonte schijnt te zijn om op markengronden plaggen te steeken en weg te halen, terwijl echter ten behoeve der veeweide hier en daar eenige beperkingen te dien opzichte worden daargesteld. Het komt mij voor dat de in opgemelde klagten voorkomende personen moeyelijk wegens diefstal kunnen worden vervolgd tenzij zij de plaggen en brandspecie hebben weggehaald dewelke door anderen waren gemaakt of gestooken. Meer van toepassing schijnt mij te zijn art 44 der wet van 6 oktober 1791 (Code Rural) welk art. daarop eene boete statueert van 3 tot 24 franken.
De Officier van Justitie te Deventer J.E. Dijkers.

Amice

Wegens onze afspraak heb ik de processen verbaal door de veldwachter Klein van Markelo opgemaakt tegen de personen van Dirk Leunk, J.W. Zoomer en J.H. Oolberink wegens het vervoeren van schadden uit het Stokkummerbroek aan den heer Officier van Justitie te Deventer ter vervolging opgezonden; het daarop ontvangen antwoord ben ik zoo vrij UEd ter lecture bij deze aan te bieden met verzoek onder terugzending van hetzelfde, mij in staat te willen stellen aan het daarbij te kennen gegeven verlangen te kunnen voldoen aangezien bij plaatselijk reglement het plaggen steeken noch brand te maken in gemeld broek niet is verboden.

Met achting en vriendschap.

Goor 8 november 1845 W. Götte

11 nov. 1845

Aan den heer W. Götte burgermr waarnemer van het openbaar ministerie bij het kanton gereg te Goor.

Amice

Onder terugzending van den brief van den heer Officier van Justitie te Deventer dd 6 dezer nr 223a nopens de aanklagt wegens het steeken of vervoeren van schadden, brandstof, enz uit het Stokkummer broek kan ik u alleenlijk mededeelen dat bij eene originele holtings resolutie van den 1 augustus 1729 is geresolveert ten aanzien van het onbehoorlijke turven of schadden steeken, worden de vorige resolutien alnog geinhareerd op de boete van 25 gld, daarop bij vorige resolutien gestatueerd sonder eenige distinatie van gewaardens of ongewaardens. Hieruit blijkt dat bij vroegere resolutien zoodanige boeten tegen de overtreders zijn bepaald, maar die vroegere resolutien zijn niet in mijn bezit. Bij eene reeks van latere resolutien zijn dergelijke bepalingen vernieuwd, echter zonder opgave van het bedrag der boete met bijvoeging volgens vorige resolutien en zonder daarvan ergens de dagteekening op te geven.

Ik durf er echter niet voor instaan dat er niet hier of daar in eene zoo groote menigte markenresolutien eene andere bepaling op het bedoelde onderwerp schuilt. Ik heb ze ten minste niet kunnen vinden en durf het er bijna voor te houden dat ze niet bestaan. Wel is er later eens eene commissie benoemd om een huishoudelijk reglement te ontwerpen, een concept daarvan is ook geleverd maar ik zie niet dat het op eene vergadering is gesanctioneerd. Daarenboven is dit ook in een tijd geschied dat hoogere autoriteiten zoodanige reglementen hadden behooren goed te keuren alvorens kracht te hebben.

Als de overtreders konden gestraft worden naar het Code Rural zou dunkt mij de beste weg zijn

en mogelijke optien over de al of niet wettigheid van de marken bepalingen afwijken.

Ik wenschte wel dat de Officier van Justitie zich de markenregten met ernst geliefde aan te trekken. In het algemeen worden deze door de regtbanken zeer stiefmoederlijk behandeld. Zou eene afzonderlijke recommandatie aan den heer Dijkers, die de markenzaken in het algemeen zeer goed kend, geene gunstige uitwerking kunnen hebben ? De heer van Tev stelt er zeer wel belang in dat deze in dergelijke zaken met zorg behandeld worden.

Zie daar amice alles wat ik u ter toelichting na veel zoeken in het markenarchief kan mededeelen. Met achting en vriendschap.

Twickel 11 nov. 1845 H.M.

Goor 14 november 1845.

Amice

Dadelijk na ontvangst van den uwen dd 11 dezer heb ik zoo officieel als particulier de Officier van Justitie bij de regtbank te Deventer bekend gemaakt met de bestaande verordening in de mark van Stokkum en Herike tegen het onbehoorlijk turven of schadden steken in voorz. mark. Uit de hiernevens gaande stukken zult UEd zien dat ik die zaak zoo als die daar ligt niet kan vervolgen en hoe de heer Dijkers van een en ander denkt. Zijn Ed wijst mij naar Jacobson, doch zoo deze niet van opinie is veranderd, dan kan ik UEd zeggen dat zijn Ed niets van marken wil weten en ik niet geloof mij van deze heer veel troost zal krijgen. In het vervolg zal ik gaarne dergelijke overtreding bij het kantongeregte alhier aanbrengen en volgens het advies van den heer Dijkers handelen en mijn rekvisitoir instellen; doch hoe te handelen met het voorgevallene op 1, 2 en 13 september je betuig ik niet te weten en moet dit aan beter daazigt van den heer markenrichter over laten. Aangenaam zal het mij zijn onder terugzending der stukken nader met de denkwijze hieromtrent van UEd bekend gemaakt te worden. Meld mij eens svp wanneer den heere van Twickel denkt te retourneren.

Met achting en vriendschap betuig ik te zijn. W. Götte.

3 december 1845.

Confidentieel

Aan den heer M.P.A. van Steenbergen Raadsheer in het provinciaal gerichtshof van Overijssel te Zwolle.

W.E.G.H.

Wij zijn hier weder aan het haspelen met drie Stokkummer boeren door den vedwachter Klein aangehaald als hebbende zich schuldig gemaakt aan het halen van brandstof (kluin of turf) en schadden uit de groengrond het Stokkummerbroek in de mark Stokkum. Als naar gewoonte heb ik getracht die zaken bij minnelijke schikking uit den weg te ruimen. Eenige anderen hebben zich laten vinden maar de drie boven bedoelde boeren weigeren naar minnelijke voorstellen te luisteren. Met goedvinden van den heer van Twickel (erfmarkenrichter van Stokkum) heeft de heer Götte de processen verbaal van den veldwachter aan den Officier van Justitie te Deventer opgezonden; wat daarvan het gevolg is geweest gelieve UWEdGestr te zien uit de hierbij gevoegde stukken.

Intusschen heb ik de heer van Twickel (destijds te Parijs) van den stand der zaken geïnformeerd en geklaagd dat ik niet mede naar wensch slagen kon. Dus dezer ontving ik een brief van ZHWG (nu uit Londen) waarbij mij wordt opgedragen UWelEdGestr in dezen beleefdelijk om raad te verzoeken hetwelk ik zoo vrij ben bij deze te doen.

UWelEdGestr zal hier door de heer van Twickel en ook mij bijzonder verpligten. Ik vooral ondervinde reeds gedurig het gemis van UWelEdGestr als onzer raadsman en vraagbaak in

Twenthe.

Met bijzondere hoogachting en mijne beleefde complimenten ook aan mevrouw Steenbergen verzocht te hebben, vereer ik mij steeds te zijn.

U Wel Ed Gestr gehoorz dienaar H.W.

Goor 31 January 1846.

Hoog Wel Geboren Heer

In antwoord op u HWG schrijven van gisteren is dienende dat de grond tot demping van de doorbraak in den grindweg van Goor naar Zutphen bij de tweede brug in Stokkummerbroek is aangevoerd van een zandheuvel gelegen aan den gemelden grindweg ten oosten van de brug over de Schipbeek, dat op dat ogenblik geen tijd was om over die specie in accoord te treden, zoo dat ik U HWG moet verzoeken om de declaratie van de vervoerde specie aan het bestuur der gemeente Markelo zoo dra mogelijk in te zenden.

Met betuiging van hooachting heb ik de eer te zijn.

U Hoog Wel Geb dw dienaar W. Götte

Twickel 31 January 1846.

Aan den heer Götte burgemeester van Goor en Markelo.

Wel Ed Gestr Heer

Ik begrijp goed dat op het eerste oogenblik de tijd ontbrak om autorisatie te vragen tot vervoer van grond uit de mark, doch ik mogt verwachten dat mij hiervan kennis gegeven zoude worden en dat niet zonder eenig berigt te geven over markengrond zou worden beschikt. Als markenrigter ben ik verplicht de regten der mark te handhaven en zal ook niet gedogen dat daarop inbreuk gemaakt worde. De werkbaas Gerrit Wegereef kan aan den opzigter bij de grindweg de plaats aanwijzen waar en binnen welke men zich bepalen moet tot weghalen van grond. Men zal zich aan de gestelde conditien moeten onderwerpen en onder die voorwaarden alleen met het vervoeren van markengrond mogen voortgaan.

Wanneer men evenwel zwaarigheid maakt zich hiertoe als mede tot betaling der grond a 40 cents per vierkante Rijnl. roede schriftelijk te verbinden, zal ik het verder wegvoeren van grond moeten verhinderen.

Ik zal U W Ed G antwoord hierop hedenavond verwachten en hebbe de eer. V.H. van Tev

Goor den 31 January 1846.

Hoog Wel Geboren Heer

Ik zal den inhoude van U HWG missive van heden den opzigter van het werk van de ontgroning der brug in den grindweg van Goor naar Zutphen mededeelen en zorgen dat niet, dan op de daarbij vermelde voorwaarden, eenige specie tot gemeld werk uit de mark worde vervoerd. U HWG gelove alzoo aan Wegereef op Weldam de noodige order te geven aan wien ik hem zal renvoyeren zoodra hij van Zwolle terug komt, terwijl het werk gisteren voormiddag is moet worden gestaakt uit hoofde der plaats gehad hebbende verzakking van de brug en nu orders te vragen tot het maken van een noodbrug.

Met betuiging van hoogachting heb ik de eer te zijn.

Hoog Wel Geboren Heer UHWGeb dw dienaar W. Götte.

Twickel 27 juny 1846.

Aan den heer W. Götte burgemeester van Goor en Markelo

Wel Ed Gestr Heer

Daar op den brief van den heer markenrigter van Stokkum en Herike in dato 31 jan jl ten opzichte van het willekeurig weghalen van specie voor de doorbraak in de grintweg tot heden toe geen voldoende antwoord of vergoeding daarvoor ten behoeve der mark van Stokkum is ontvangen, zoo heb ik de eer UWelEdGestr te informeeren dat de in die brief van jan jl onder zekere voorwaarden en tegen een toenmaals gestelde prijs gegeven vergunning ter bekoming van specie uit de marke, vervallen is.

Met de meeste achting, Uw Wel Ed Gestr dv dienaar.

H.W. verw. markenrichter.

30 juny 1846.

Amice

De burgemeester van Markelo wil en zal gaarne voldoen aan het verzoek van den verw markenrigter van Stokkum wanneer hij slechts het bedrag mag kennen dat aan de mark verschuldigd is voor het zand dat tot de rijksbrug in het Stokkummerbroek bij gelegenheid van de doorbraak in january jl is gebruikt geworden; gelieve zulks met brenger dezès mij op te geven en zal ik vrijdag as op 't Twikkel eene visite wenschte te maken zoo dat mij ook het genoegen te vermelden op welk uur van den dag men gewoonlijk visites maakt.

Met leedwezen verneem ik gij persoonlijk, van harte wensch ik zulks geene ernstige gekregen mag hebben en ik den brenger dezès moge vernemen gij weder beter zijt.

Na vriendelijke groet aan u en de uwen, ook van mijne dochter ben ik hier met achting en vriendschap. W. Götte

Twikkel 8 july 1846.

Aan den heer W. Götte burgemeester van Markelo.

Wel Edel Gestr Heer

Ik heb de eer UWelEdGestr hiernevens toe te zenden eene declaratie van gebruikte grond van de mark Stokkum tot demping der doorbraak bij den brug in den grindweg van Zutphen op Goor. Het zal mij aangenaam zijn door tusschenkomst van UWelEdGestr daarvoor de betaling ten behoeve der mark te erlangen.

Met de meeste achting heb ik de eer te verblijven.

UWelEdGestr dv dienaar H.M. verwalter markenrigter van S en H.

De heer Götte is schuldig aan de mark van Stokkum 31 vierkante Rijnl. roeden a 8 st per roede (of 40 cents per Rijnl roede) zijnde f 12,40.

Hierop valt niets af te dingen dat men ook zoude willen inbrengen dat er zoo veel grond vergraven of vervoerd is.

Wensch niet langer den heer Götte te beantwoorden.

7 july 1846.